

Vlaams
Parlement

stuk **1005** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 2 maart 2011 (2010-2011)

Gedachtewisseling

over het inspectierapport Regularisaties
met de Vlaamse Inspectie Werk en Sociale Economie,
en over de afgifte en controle van arbeidskaarten
voor werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten
met het Departement Werk en Sociale Economie

Verslag

namens de Commissie voor Economie,
Economisch Overheidsinstrumentarium,
Innovatie, Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie
uitgebracht door mevrouw Martine Fournier

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens.

Vaste leden:

de heer Robrecht Bothuyne, mevrouw Martine Fournier, de heren Jan Laurys, Koen Van den Heuvel;
de heren Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Chris Janssens;
de dames Patricia Ceysens, Lydia Peeters;
mevrouw Güler Turan, de heer Bart Van Malderen;
de heer Matthias Diependaele, mevrouw Helga Stevens;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Filip Watteeuw.

Plaatsvervangers:

de dames Sonja Claes, Kathleen Helsen, Griet Smaers, de heer Eric Van Rompuy;
de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Katleen Martens, de heer Jan Penris;
mevrouw Fientje Moerman, de heer Herman Schueremans;
de dames Kathleen Deckx, Mia De Vits;
de dames Vera Celis, Lies Jans;
de heer Lode Vereeck;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

INHOUD

1. Toelichting door de heer Marc Willems, afdelingshoofd van de Inspectie Werk en Sociale Economie over het inspectierapport Regularisaties	4
2. Toelichting door de heer Marc Haesendonckx, Departement WSE, over de afgifte en controle van arbeidskaarten voor werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten	8
Gebruikte afkortingen	14
Bijlage 1: Gegevens in verband met de regularisatiedossiers	17
Bijlage 2: Gegevens in verband met de arbeidskaarten voor Roemenen en Bulgaren	19
Bijlage 3: De 65 dagenregeling in het kader van de seizoensarbeid in land- en tuinbouw	25

De Commissie voor Economie, Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie organiseerde op 27 januari 2011 een gedachtewisseling over het inspectierapport Regularisaties met de Vlaamse Inspectie Werk en Sociale Economie en over de afgifte en controle van arbeidskaarten voor werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten met het Departement Werk en Sociale Economie. Op deze gedachtewisseling was ook Vlaams minister van Werk Philippe Muylers aanwezig.

1. Toelichting door de heer Marc Willems, afdelingshoofd van de Inspectie Werk en Sociale Economie, over het inspectierapport Regularisaties

De heer *Marc Willems* licht de rol van het Vlaamse Gewest toe bij de regularisaties op basis van duurzame lokale verankering, vanuit de werkzaamheden van de Inspectie Werk en Sociale Economie (verder in dit verslag de Inspectie Werk genoemd).

Hij zegt dat de dienst werkt op basis van het Inspectiedecreet, dat recent nog door het Vlaams Parlement werd gewijzigd (decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn).

De Federale Regering heeft in de loop van 2009 een maatregel genomen inzake regularisatie van bepaalde niet legaal in het land verblijvende personen. Dit gebeurde op basis van een aantal wettelijke bepalingen, meer in het bijzonder de wet van 15 december 1980 in verband met het verblijf op het grondgebied. Hierin wordt aan de minister van Binnenlandse Zaken de discretionaire bevoegdheid gegeven om in bepaalde humanitair gerechtvaardigde gevallen, maatregelen te nemen om over te gaan tot regularisatie van personen die niet volgens de wettelijke bepalingen in het land verblijven. In een instructie de dato 19 juli 2009 werden de praktische modaliteiten van de regularisaties vastgelegd. Deze instructie is weliswaar vernietigd door de Raad van State, maar men bleef die regeling wel toepassen omdat de bevoegdheid ter zake van de minister van Binnenlandse Zaken een wettelijke basis heeft. Bovendien kwam er op 7 oktober 2009 een KB waarin de bepalingen van de regularisaties op basis van werk werden vastgelegd. In het KB werd gesteld dat het zou gaan om mensen die ononderbroken in het land verblijven vanaf 31 maart 2007, die een regularisatieaanvraag hebben ingediend tussen 15 september en 15 december 2009 bij de Dienst Vreemdelingenzaken, waarvan is aangetoond dat ze duurzaam lokaal verankerd zijn. In het geval van regularisatie op basis van werk moesten deze mensen bovendien in het bezit zijn van een arbeidskaart B en een arbeidsovereenkomst met een werkgever, met een gewaarborgd minimum maandinkomen. Indien deze arbeidskaart, geldig voor één jaar word toegekend door het gewest wordt de betrokkene tijdelijk geregulariseerd, vanaf drie jaar definitief.

Zowel het VSAWSE, de Inspectie Werk en de VDAB hadden hierbij een rol te spelen. Er werd een stappenplan opgesteld dat het fiat kreeg van het managementcomité WSE en de beleidsraad Werk, waarvan de Vlaamse Regering akte heeft genomen.

Vervolgens geeft de heer Willems een overzicht van de verschillende stappen uit dat stappenplan.

De eerste stap is het indienen van de aanvraag tot regularisatie, die dus moest gebeuren tussen 15 september en 15 december 2009 en die bij de gemeente moest worden ingediend. De tweede stap is de administratieve verwerking door de gemeente, die een woonstcontrole moet uitvoeren en daarna de aanvraag moet doorsturen naar de DVZ. De derde stap is de administratieve verwerking door de DVZ, die een inhoudelijk onderzoek uitvoert. De DVZ meldt het resultaat dan bij de indiener met een kopie aan het VSAWSE. In de vierde stap wordt de aanvraag van de arbeidskaart B voorbereid. In de volgende stap wordt de

arbeidskaart aangevraagd door de kandidaat werkgever bij de dienst Migratie van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie. Bij het aanvraagformulier hoort ook de arbeidsovereenkomst en de brief van de DVZ. In de arbeidsovereenkomst moet het gewaarborgd minimum maandinkomen (op dit ogenblik 1387,49 euro) gegarandeerd zijn. In de zesde stap wordt de aanvraag van de arbeidskaart B verwerkt door de dienst Arbeidsmigratie en Uitzendkantoren van het VSAWSE. De aanvraag wordt onderzocht op volledigheid en ontvankelijkheid. Er wordt ook een fiabiliteitsonderzoek van de werkgever uitgevoerd. Eventueel wordt er een inspectieonderzoek gedaan. In de zevende stap volgt de beslissing over de toekenning of weigering van de arbeidskaart B. In de laatste stap wordt de verblijfsvergunning uitgereikt door de DVZ via de gemeente, met het bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister. Het gaat daarbij om een tijdelijke verblijfskaart type A. De betrokkene heeft dan op het einde van de rit een verblijfsvergunning en een arbeidskaart B.

In 2010 waren er bij het VSAWSE 811 aanvragen voor een arbeidskaart B. Het ging daarbij om 720 personen. Er werden 594 aanvragen afgehandeld. 352 aanvragen werden goedgekeurd en 228 geweigerd. Er lopen nog een honderdtal inspectieonderzoeken.

Vervolgens belicht de spreker de rol van de Inspectie Werk. De Inspectie voert het onderzoek uit op vraag van het VSAWSE. Dat onderzoek draait rond het ontbreken van de noodzakelijke informatie, negatieve indicaties met betrekking tot de fiabiliteit van de werkgever, vermoedens van tewerkstelling zonder arbeidskaart, recente oprichting van de betrokken onderneming, het samenvallen van het adres van de werkgever en de werknemer en onderzoeken die al in het verleden hebben plaatsgevonden. De Inspectie Werk kan ook onderzoeken uitvoeren op eigen initiatief. In 2010 waren er 380 inspectieonderzoeken waarvan er 284 afgehandeld zijn. De meerderheid van de controles eindigde op een negatief advies (53,73 percent). Negatieve adviezen worden vooral gemotiveerd door het ontbreken van een echte functie, door financiële redenen (de garantie dat de werkgever het loon kan uitbetalen), inbreuken op de sociale wetgeving en frauduleuze verklaringen van de werkgever. De adviezen worden grotendeels gevolgd door de dienst Migratie.

Op basis van de inspecties kan de Inspectie ook een aantal maatregelen treffen zoals het uitschrijven van een Pro Justitia bij inbreuken, een pv van inlichtingen of een pv van waarschuwing. Procentueel zijn er bij deze controles meer pv's dan bij de andere controles. Er worden dus meer inbreuken vastgesteld. Door de verwerking van de regularisatiedossiers door de Inspectie Werk is het aantal uitgeschreven pv's in 2010 globaal gestegen.

80 percent van de kandidaat-werknemers zijn mannen, voornamelijk uit de leeftijdscategorie tussen 26 en 40 jaar. Meer dan 20 percent van de kandidaten zijn afkomstig uit Marokko, ongeveer 15 percent uit Nepal en 10 percent uit Turkije. De kandidaat-werkgevers situeren zich vooral in de sectoren horeca, groot- en kleinhandel en bouw. Het gaat bij die werkgevers vooral om functies voor laaggeschoolden, wat niet noodzakelijke een indicatie geeft van de feitelijke scholingsgraad van de kandidaat-werknemers.

De VDAB is ook betrokken bij het onderzoek naar de duurzame lokale verankering in België voor mensen die hier al vijf jaar verblijven. Via een vereenvoudigde procedure wordt de werkbereidheid van de betrokkenen geattesteerd.

De cijfergegevens worden in bijlage bij dit verslag gevoegd.

De heer Willems verwacht voor 2011 een verder instroom van aanvragen bij het VSAWSE. Er zullen nu ook aanvragen voor hernieuwing en verlenging van de arbeidskaart komen. Als gevolg hiervan blijven er aanvragen komen bij de Inspectie Werk in het kader van de controle van de hernieuwingen of aanvragen tot verlenging. Ten slotte zal er een opvolgingscontrole zijn in het kader van het onderzoek naar het blijvend voldoen aan de voorwaarden tot regularisatie.

Discussie

Mevrouw *Sonja Claes* is erover verwonderd dat er in de cijfers van de Inspectie zo weinig werknemers uit de zorgsectoren voorkomen.

Minister *Philippe Muyters* antwoordt hierop dat dit cijfers zijn op basis van de uitgevoerde Inspecties. Omdat de werkgevers in de zorgsector, zoals ziekenhuizen over het algemeen als correcte werkgevers worden aangezien, worden er voor die sector weinig controles vanwege IWSE gevraagd door de dienst Migratie van het VSAWSE en zal er in die sector dan ook weinig worden geïnspecteerd.

De heer *Jan Laurys* zegt dat er in het begin van de regeling bij heel wat werkgevers het misverstand leefde dat de arbeidskaart door de werknemer moest worden aangevraagd. Daarom waren die werkgevers nog niet te kwader trouw. Werden ook die dossiers in de cijfers opgenomen?

De heer *Marc Willems* antwoordt dat de cijfers niet in die zin werden uitgezuiverd. Hij voegt eraan toe dat bij het begin van de regeling zeker niet streng werd opgetreden wanneer de werkgever te goeder trouw was. Het is overigens ook zo dat vooraleer het dossier bij de Inspectie komt, er al een controle is uitgevoerd, waarbij de werkgever er attent op kon worden gemaakt dat hij het aanvraagformulier voor de werkvergunning moest invullen.

De heer *Sas van Rouveroy* stelt op basis van de ter beschikking gestelde cijfers vast dat het aantal controles in Oost-Vlaanderen veel lager ligt dan in de andere provincies. Klopt die vaststelling? Dit lid zegt dat het ook interessant zou zijn om ook weer te geven wat de nationaliteit van de werkgevers is. Zijn die gegevens beschikbaar?

Wanneer er een negatief advies van de Inspectie is, wordt dat grotendeels omgezet in een weigering van een arbeidskaart. Kan dat in cijfers worden uitgedrukt?

De heer van Rouveroy is verder van oordeel dat er streng moet worden opgetreden tegen frauduleuze praktijken. Men kan daar niet mild in zijn. Ook als de aanvraag wordt gedaan voor een niet reëel bestaande functie of als er sterke aanwijzingen zijn dat de werkgever het loon niet zal kunnen uitbetalen, dan kan men volgens het lid zeker van fraude spreken.

Ten slotte vindt de heer van Rouveroy het merkwaardig dat er heel wat pv's worden opgesteld, die het gevolg zijn van de uitgevoerde inspectie, maar die niets met het regularisatiedossier zelf te maken hebben.

Minister *Philippe Muyters* antwoordt op deze laatste opmerking dat het normaal is dat wanneer bepaalde vaststellingen worden gedaan ter gelegenheid van dergelijke inspecties, dat dat dan ook aan de bevoegde diensten wordt doorgegeven.

De heer *Marc Willems* antwoordt dat men uit de cijfers niet kan afleiden dat er meer of minder wordt gecontroleerd in bepaalde provincies. Wel is het zo dat er een verschillende regionale spreiding van de aanvragen is. In een provincie met merkbaar meer aanvragen, zoals Antwerpen, zullen er dus ook automatisch meer inspectiedossiers zijn. Er kan volgens de spreker ook onderzocht worden of op basis van de dossiers kan worden achterhaald wat de nationaliteit van de werkgevers is.

De heer *Johan Deckmyn* vraagt naar de cijfers voor Wallonië en Brussel. Hij wenst ook te weten hoe lang de doorlooptijd van een dossier is en waar zich de voornaamste knelpunten bevinden. Hij zegt dat de top drie van de sectoren van werkgevers (horeca, groot- en kleinhandel, bouw) te verwachten was. Toch is het merkwaardig dat de bouwsector niet op de eerste plaats staat, omdat daaruit op het eerste zicht het meeste klachten komen.

Mevrouw *Helga Stevens* vraagt of haar inschatting klopt dat deze dossiers in verband met regularisaties in feite niets te maken hebben met het inburgeringsbeleid. De inwijking uit Oost-Europa komt hierin niet aan bod. Hier gaat het dus over niet-Europese inwijkelingen.

Wat de verdeling over de verschillende nationaliteiten betreft, vermoedt de sprekerster dat het grote aantal Chinezen en Turken te maken heeft met de tewerkstelling in de horeca. Ze is wel verbaasd over het hoge aantal Nepalezen. Het zou interessant zijn een volledig overzicht te krijgen van de nationaliteit van de aanvragers. Ze denkt dat er heel wat aanvragers afkomstig zijn uit de voormalige Sovjetrepublieken, maar dat blijkt niet uit de cijfers die door de heer Willems werden voorgesteld.

In 2010 waren er dus 810 aanvragen voor een arbeidskaart in het kader van de regularisaties. Zijn er daarnaast nog andere aanvragen voor arbeidskaarten B? Mevrouw Stevens zou ook het aantal aanvragen willen weten voor de jaren 2007, 2008 en 2009.

Mevrouw Stevens vraagt naar meer informatie over de opvolging van de dossiers op het federale niveau. Geeft dat niveau ook feedback aan het Vlaamse niveau?

De heer *Bart Van Malderen* wenst te weten wat de weerslag op de werklast van de plaatselijke besturen en van de Inspectie Werk is van deze regularisatieoperatie. Op basis van de cijfers die werden medegedeeld, zou men kunnen concluderen dat het niet om een massale regularisatiegolf gaat.

Hoe verloopt de doorstroming van informatie, bijvoorbeeld over malafide praktijken die bij bedrijven worden vastgesteld, naar andere diensten op het Vlaamse en het federale niveau?

De heer Van Malderen is ook van oordeel dat niet alle frauduleuze praktijken kunnen worden gedetecteerd via deze regularisatieprocedure. De sociale fraude in de bouw bijvoorbeeld zal hiermee niet worden blootgelegd, omdat malafide werkgevers net geen aanvragen voor arbeidskaarten zullen indienen.

De heer *Marc Willems* verklaart dat de cijfers die hij gegeven heeft enkel afkomstig zijn van de Inspectie Werk. Dat neemt niet weg dat ook andere diensten vaststellingen kunnen hebben gedaan van inbreuken op andere domeinen. Dat zou het beeld van de sectoren wat kunnen bijstellen.

Er zijn vragen over wat als fraude kan worden gecatalogiseerd. De heer Willems geeft als voorbeeld dat wanneer een werkgever een persoon declareert als voltijds werknemer terwijl hij in de praktijk in een deeltijds arbeidsregime zit. Zoiets is frauduleus, omdat het repercussies kan hebben op de sociale zekerheid, bijdragen en dergelijke meer. In sommige regelgevingen staat expliciet dat men de overheid niet mag misleiden.

Over de werklast die deze regeling met zich meebrengt zegt de heer Willems dat de Inspectie Werk in het kader van haar bevoegdheidsopdracht betreffende de controle van tewerkstelling buitenlandse werknemers in 2010 als objectief 950 controledossiers had. Per dossier wordt 2,4 mensdagen gerekend wat neerkomt op een inzet van 11,4 voltijdsequivalenten.

Uiteindelijk werden er 1245 controles uitgevoerd, zowel door de Inspectie Werk zelf (spontane controles of controles op vraag van bijvoorbeeld de dienst Arbeidsmigratie) als in samenwerking met federale inspectiediensten in het kader van de Arrondissementele Cellen.

Hierin zitten 284 controles in het kader van regularisaties op basis van werk. Er werden geen aparte controlerondes gedaan in het kader van de knelpuntberoepenregeling.

De pv's worden opgesteld door de inspecteurs en doorgestuurd naar de auditoraten, die al dan niet tot vervolging kunnen overgaan of het dossier kunnen doorsturen naar de dienst voor de administratieve geldboeten. De Inspectie Werk wordt in elk geval op de hoogte gebracht van wat er met de pv's gebeurt. Omdat het hier om een federale instantie gaat, is die doorstroming nog niet volledig gestroomlijnd, maar dat is zich geleidelijk aan het verbeteren. De nodige informatie wordt ook ter beschikking gesteld van de dienst Migratie van het Agentschap, voor de vervollediging van het dossier. Het is niet de Inspectie Werk die de beslissing neemt, maar wel het Agentschap zelf, dat in zijn beweegredenen naar de bevindingen van de Inspectie kan verwijzen.

Minister *Philippe Muyters* voegt hieraan toe dat de Inspectie Werk dus tussenkomt als er een vermoeden van onregelmatigheden is. Die vermoedens zijn gebaseerd op informatie die van elders komt. De VDAB kan een dergelijke bron zijn. Binnen de sector Werk is er in elk geval een doorstroming van dergelijke informatie.

Bijkomende informatie, zoals de volledige lijst van nationaliteiten, zal als bijlage bij het verslag worden gevoegd.

2. Toelichting door de heer Marc Haesendonckx, Departement WSE, over de afgifte en controle van arbeidskaarten voor werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten

Vervolgens geeft de heer *Marc Haesendonckx* een toelichting over de aflevering en controle van de arbeidskaarten voor Roemenen en Bulgaren.

De regelgeving op de arbeidskaarten is een federale regelgeving, die geregeld wordt door de wet van 30 april 1999 en het KB van 9 juni 1999. Er bestaat wel een adviesraad, waarin de gewesten vertegenwoordigd zijn, die gehoord wordt als de regelgeving wordt aangepast. De toekenning en de aflevering van arbeidskaarten is sinds 1980 overgedragen aan de gewesten. In Vlaanderen gebeurt dat door de dienst Arbeidsmigratie en Uitzendkantoren van het VSAWSE, daarbij ondersteund door de Inspectie Werk.

Voor de acht nieuwe EU-lidstaten uit Midden- en Oost-Europa, die toetraden op 1 mei 2004 (waaronder Polen en Slowakije) is er sinds 1 mei 2009 vrij verkeer van werknemers en is er dus geen arbeidskaart meer nodig. Voor Bulgarije en Roemenië, die op 1 januari 2007 tot de EU toetraden, is er nog een overgangsfase met arbeidskaarten, die in principe loopt tot 1 januari 2012.

Daarbinnen is er een knelpuntberoepenregeling, die inhoudt dat er sinds 1 mei 2006 een versoepelde procedure voor arbeidskaarten is voor werknemers uit nieuwe lidstaten voor knelpuntberoepen. Hierbij is er geen arbeidsmarktonderzoek en geen verplichting van aanvraag vanuit het land van herkomst. De afgifte gebeurt binnen de vijf dagen na de aanvraag.

De volgende tabel geeft een overzicht van het aantal arbeidskaarten dat in 2010 werd uitgereikt aan Roemenen en Bulgaren.

	1ste aanvraag	hernieuwing	totaal
Roemenen	3912	4710	8622
Bulgaren	1475	2160	3635
totaal	5387	6870	12.257

Hierbij moet worden opgemerkt dat het aantal uitgereikte arbeidskaarten niet gelijk is aan het aantal arbeidsmigranten. In sommige sectoren (uitzendarbeid, seizoensarbeid en dergelijke) worden soms meerdere arbeidskaarten per jaar uitgereikt aan dezelfde werknemer. In de cijfers zitten ook de hernieuwingen. Vrijstellingen van arbeidskaart zijn er dan weer niet in opgenomen.

De volgende tabel geeft de cijfers van de uitgereikte arbeidskaarten binnen de knelpuntberoepenregeling.

	1ste aanvraag	hernieuwing	totaal
Roemenen	3658	4382	8040
Bulgaren	1332	1820	3152
totaal	4990	6202	11.192

Hieruit blijkt dus dat 91 percent van de arbeidskaarten van Roemenen en Bulgaren werden uitgereikt in het kader van de soepele knelpuntberoepenregeling.

Uitgesplitst over de diverse sectoren geeft dat het volgende beeld:

land- en tuinbouw seizoensarbeid: 7346
land en tuinbouw, andere: 1050
beenhouwer: 616
behandelaar van voedingswaren: 289.

66 percent behoort dus tot de groep van de seizoensarbeid en dat is voornamelijk de fruitpluk.

Vervolgens licht de heer Haesendonckx toe hoe de controle op de afgifte van de arbeidskaarten binnen de knelpuntberoepenregeling gebeurt.

De dienst Arbeidsmigratie van het VSAWSE controleert de vereiste stukken: het aanvraagformulier, de kopie van de door de werkgever ondertekende arbeidsovereenkomst en de kopie van personalia en verblijfspapieren. De aflevering gebeurt vervolgens binnen de vijf dagen. Er wordt dus enkel nagekeken of aan de formele voorwaarden is voldaan. Er is weinig ruimte voor voorafgaande bijkomende onderzoeken. Die snelle aflevering betekent een goede service voor de bonafide werkgevers, maar bemoeilijkt een grondige voorafgaande controle.

In het totaal werden in 2010 na controle 438 arbeidskaarten voor Roemenen en Bulgaren geweigerd, waarvan 338 binnen de knelpuntberoepen.

Als er twijfels zouden opduiken na de afgifte, kan er een opvolgingscontrole worden gevraagd aan de Inspectie Werk, die terugkoppelt naar de dienst Arbeidsmigratie. De Inspectie Werk doet naast controles op aanvraag ook controles op eigen initiatief. Ook gebeuren er gezamenlijke controles binnen de Arrondissementale Cellen, samen met andere (federale) inspectiediensten. Bij vaststellingen van inbreuken wordt er een Pro Justitia opgesteld, wat ofwel tot een strafrechtelijke vervolging door het arbeidsauditoraat of tot een administratieve boete door de FOD WASO leidt.

Elektronische bestanden over toegekende arbeidskaarten worden maandelijks overgemaakt aan de RSZ. Op federaal niveau is er daardoor controle mogelijk via Dimona.

In 2010 werden na controle in het totaal 91 arbeidskaarten (vier Roemenen en 87 Bulgaren) uit deze groep ingetrokken.

Bij vaststelling van inbreuken door de werkgever wordt er wel een Pro Justitia opgesteld, maar dat betekent niet noodzakelijk dat de intrekking van de arbeidskaart en dus het einde van zijn recht op arbeid wordt gevraagd.

Misbruiken inzake de knelpuntberoepenregeling worden sinds het begin van de regeling zowel door de Inspectie als door de dienst Arbeidsmigratie gesignaleerd. Sinds 2006 bestaat het COVA waarin de Inspectie Werk, de Sociale Inspectie, Toezicht Sociale Wetten, RVA, RSZ en Dienst Vreemdelingenzaken vertegenwoordigd zijn. Sinds het begin van de knelpuntberoepenregeling werden er ook extra middelen ter beschikking gesteld voor de Inspectie Werk. Er is ook een samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en België over versterkte samenwerking tussen inspectiediensten, zowel met betrekking tot buitenlandse werknemers als illegale arbeid en sociale fraude.

Over de vastgestelde misbruiken zegt de heer Haesendonckx dat bij de controles door de Inspectie Werk veel voorkomende vaststellingen zijn dat er geen voltijdse tewerkstelling van de werknemer is en dat de vroegtijdige stopzetting van het arbeidscontract niet wordt gemeld aan de dienst Arbeidsmigratie. Verder komt het voor dat de arbeidskaart niet aan de werknemer wordt overhandigd, dat er tewerkstelling is zonder arbeidskaart en dat er gebruik wordt gemaakt van economische werkloosheid.

De aanleiding tot recente parlementaire vragen had te maken met het misbruiken van de arbeidskaart voor het verlengen van het legaal verblijf van Roemenen en Bulgaren en het verkrijgen van OCMW-steun. Hier moet bij gezegd worden dat zowel de regelgeving voor het verblijf als de socialezekerheidswetgeving federale bevoegdheden zijn.

Er worden daarnaast ook vaak inbreuken op het sociaal- en arbeidsrecht vastgesteld in constructies waarbij dienstverrichters diensten verlenen in onderaanneming. Dit gebeurt nogal eens in de vleesverwerkende industrie. Het is in die gevallen moeilijk om te bewijzen dat het in die gevallen gaat om ongeoorloofde terbeschikkingstelling.

De heer Haesendonckx besluit met de vaststelling dat de Vlaamse controlebevoegdheden zich enkel op het vlak van de afgifte van arbeidskaarten en op het vlak van de bemiddelingsbureaus situeren. Waar mogelijk neemt Vlaanderen zijn verantwoordelijkheid. Dat is onder andere gebeurd met het nieuwe decreet van 24 november 2010 op de private arbeidsbemiddeling, waarin een eigen definitie van uitzendactiviteiten is opgenomen die de bedoeling heeft meer armslag te geven aan de Inspectie Werk.

Conform de Europese regelgeving op het vrij verkeer en conform de eigen regelgeving, die zegt dat wie ingeschreven wil zijn als werkzoekende ook legaal langer dan drie maanden op het grondgebied moet verblijven, is er ook beslist dat de VDAB werkzoekende Roemenen en Bulgaren vanaf 2011 zal bemiddelen richting knelpuntberoepen.

Discussie

Mevrouw *Helga Stevens* vraagt of er een zicht is op de geografische spreiding van de uitgereikte arbeidskaarten aan Bulgaren en Roemenen. Aangezien het voor een groot deel om seizoensarbeid gaat, die zich vooral in de fruitpluk situeert, zou men kunnen denken dat het zwaartepunt zich in Zuid-Limburg bevindt. Er is ook een zwaartepunt in de vleesverwerking in het Gentse. Kloppen beide vaststellingen? Wordt een arbeidskaart voor seizoensarbeid uitgereikt voor 65 dagen of gaat het om een arbeidskaart voor een volledig jaar? Het lijkt de spreekster logisch dat arbeidskaarten voor seizoensarbeid beperkt zijn in tijd. Wat de uitreiking van arbeidskaarten in het kader van de knelpuntberoepenrege-

ling betreft, vraagt het lid meer cijfers over vastgestelde inbreuken. Geven de cijfers van het aantal geweigerde en ingetrokken arbeidskaarten een beeld van het aantal inbreuken? Mevrouw Stevens stelt vast dat het aantal ingetrokken arbeidskaarten eerder laag ligt in verhouding tot het geheel van de uitgereikte arbeidskaarten. Ze vindt ook het aantal geweigerde arbeidskaarten relatief laag. Ligt dat aan het feit dat er door de korte behandelingsstijd weinig controle kan worden uitgevoerd? Blijkbaar laat men heel wat dossiers bij de aanvraag doorgaan, en wordt er pas achteraf gecontroleerd op basis van vermoedens.

De heer *Bart Van Malderen* zegt dat de overgangsregeling voor Roemenen en Bulgaren pas afloopt in 2012. Wat is ondertussen de weerslag op de werklust van de diensten? Heeft men voldoende tijd en middelen om alle dossiers goed te controleren? Ook de heer Van Malderen verbaast er zich over dat er zo weinig inbreuken worden vastgesteld. Er werden 91 arbeidskaarten ingetrokken. De spreker vermoedt dat dat het resultaat is van de controles die ter gelegenheid van de hernieuwingen werden uitgevoerd. Nochtans is er het algemeen gevoel dat er een massale instroom is en dat een groot deel van die instroom onder de radar blijft. De heer Van Malderen vraagt of de knelpuntberoepenregeling niet wordt gebruikt om gemakkelijk aan een arbeidskaart, en dan vooral in de seizoensarbeid, te komen om vandaar in de sociale zekerheid te kunnen stappen. Via die soepele regeling kunnen de betrokkenen immers gemakkelijk aan de controle ontsnappen. Doet de Inspectie Werk nog inspecties, buiten deze inspecties voor de toekenning van arbeidskaarten, die dit soort misbruik zou kunnen opsporen?

De heer *Johan Deckmyn* merkt op dat er een opdeling is tussen 5387 eerste aanvragen en 6870 hernieuwingen. Betekent dat dat er een gevoelige stijging van de eerste aanvragen is in 2010? De spreker vindt dat het hier toch wel gaat om een groot aantal eerste aanvragen ten opzichte van de hernieuwingen. Het valt de spreker ook op dat er procentueel meer geweigerde aanvragen zijn bij de knelpuntberoepen. Zijn er daar misschien meer misbruiken? Het is ook opmerkelijk dat er bij de Bulgaren veel meer ingetrokken arbeidskaarten zijn dan bij de Roemenen en dat terwijl er veel meer arbeidskaarten aan Roemenen dan aan Bulgaren werden uitgereikt. Hoe komt dat? De heer Deckmyn merkt nog op dat de acties tegen eventuele misbruiken door de jaren op dezelfde manier werden uitgevoerd. Hij vraagt of de samenwerking met de federale diensten vlot verloopt.

De heer *Sas van Rouveroy* stelt vast dat er de laatste twee maanden van 2010 een aangroei van bijna 20 percent is van het aantal aanvragen. Klopt die vaststelling en wat is daar de verklaring van? 91 percent van de aanvragen zit in de knelpuntberoepenregeling en dan vooral voor de seizoenarbeid in de land- en tuinbouw. Kloppen die cijfers? Op het terrein wordt men geconfronteerd met aantallen die van een heel andere orde zijn. Het lid wenst te weten of er een sanctie is voor de overheid als de arbeidskaart in de knelpuntberoepenregeling niet binnen de vijf dagen wordt afgeleverd. Wordt de kaart dan stilzwijgend toegekend? De spreker vraagt ook wat meer uitleg bij de verklaring dat bij vastgestelde inbreuken van de werkgever wel een Pro Justitia wordt opgesteld, maar niet noodzakelijk de arbeidskaart wordt ingetrokken, omdat dat het einde betekent van het recht op werken van de betrokken werknemer. Waarom is er geen automatisme dat er na inbreuk van de werkgever ook een intrekking van de arbeidskaart volgt?

Mevrouw *Helga Stevens* sluit zich bij die laatste opmerking aan de vorige spreker. Het gaat om een arbeidsrelatie tussen werkgever en werknemer. Als daar een inbreuk op is, dan vervalt die relatie.

De heer *Marc Haesendonckx* antwoordt dat de tewerkstelling in de vleesverwerkende industrie zich inderdaad voornamelijk in het Gentse afspeelt en in de seizoensarbeid in de fruitpluk in Zuid-Limburg. Het wordt ook aangevoeld dat het daarbij over grotere aantallen werknemers gaat, dan de cijfers aangeven. Men heeft de indruk dat er veel meer misbruik is dan wat er officieel aan het licht komt. De cijfers die hier werden gegeven heb-

ben te maken met de arbeidskaarten, maar het aantal aanvragen daarvan vormt maar een klein onderdeel van het aantal migranten. Bulgaren en Roemenen die hier komen werken in een werknemersstatuut hebben een arbeidskaart nodig. Komen ze echter als zelfstandige, dan zijn ze vrijgesteld van de beroepskaart voor vreemde zelfstandigen. Het zelfstandigenstatuut wordt bijgevolg veel meer gebruikt en misbruikt om hier te komen werken. Er zijn hierover geen cijfers.

De heer *Bart Van Malderen* vraagt hierbij of het dan voor de Inspectie niet mogelijk is na te gaan of iemand ergens werkt zonder arbeidskaart, terwijl die wel degelijk een arbeidskaart moet hebben.

Minister *Philippe Muyters* antwoordt hierop dat de Vlaamse Inspectie in elk geval geen controle kan uitoefenen op schijnzelfstandigheid, omdat dat een federale materie is. Hij wijst er ook op dat Roemenen en Bulgaren vrij het land kunnen binnenkomen. Het is volgens hem ook niet toevallig dat de seizoensarbeid zo prominent aanwezig is in de cijfers omtrent de aanvragen. Deze sector heeft zich immers gereguleerd. De sectoren waar de fraude zit, zal men niet in deze cijfers kunnen terugvinden, omdat er daar juist illegaal wordt tewerkgesteld.

De heer *Sas van Rouveroy* zegt dat vooral de stad Gent aan de klaagmuur stond, voor wat betreft de massale instroom van Bulgaren en Roemenen. Hij denkt dan ook dat het daar voor een groot deel om fraudegevallen gaat.

De heer *Marc Haesendonckx* verklaart verder dat de 65 dagenregeling inderdaad betekent dat de arbeidskaart slecht voor 65 dagen wordt toegekend. Men kan bijvoorbeeld twee keer 65 dagen binnen hetzelfde jaar komen werken en dus twee keer een arbeidskaart voor die periode aanvragen.

De reden waarom bij een Pro Justitia voor de werkgever niet automatisch de arbeidskaart wordt ingetrokken is dat bij een dergelijk Pro Justitia de job niet automatisch ophoudt te bestaan. Het arbeidsauditoraat moet immers nog beslissen wat er met de Pro Justitia zal gebeuren. De werknemer kan in dat geval dan ook aan het werk blijven, en dus wordt de arbeidskaart niet ingetrokken. Soms stelt men medeplichtigheid tussen werkgever en werknemer vast. In dat geval gaat men verder en zal men de arbeidskaart intrekken.

De heer *Sas van Rouveroy* wenst te weten om hoeveel gevallen het dan gaat, waarbij er een Pro Justitia is, zonder intrekking van de arbeidskaart. Hij blijft bij de vaststelling dat er in de praktijk zeer weinig arbeidskaarten worden ingetrokken.

De heer *Marc Haesendonckx* zegt dat die cijfers zijn terug te vinden in het jaarverslag van de Inspectie Werk. Het verslag over 2010 is echter nog niet klaar.

De *minister* zegt dat zijn conclusie is dat het overgrote deel van de fraudegevallen niet ligt bij de aanvraag en de uitreiking van deze arbeidskaarten voor Roemenen en Bulgaren. Omdat er minder vermoedens van overtredingen zijn, gebeuren er ook minder inspecties. Dat betekent ook dat er minder overtredingen worden vastgesteld en er dus ook weinig intrekkingen van arbeidskaarten zijn.

De heer *Marc Haesendonckx* sluit zich hierbij aan. Hij is dan ook van mening dat 2012, wanneer de arbeidskaarten voor Roemenen en Bulgaren niet meer nodig zullen zijn, de problematiek enkel voor een deel minder traceerbaar zal zijn. De meeste inbreuken hebben immers niet te maken met onrechtmatig gebruik van arbeidskaarten en het vrij verkeer van werknemers, maar ook met andere misbruiken gelieerd aan het vrij verkeer van diensten (schijnzelfstandigen, detacheringen, constructies van onderaanneming) en vrij verkeer van personen.

De *minister* zegt ten slotte toe dat hij nog bijkomende statistische informatie ter beschikking zal stellen, die als bijlage bij het verslag wordt gevoegd.

Patricia CEYSENS,
voorzitter

Martine FOURNIER,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

COVA	Coördinatie Overleg Verblijfsvergunningen en Arbeidskaarten
Dimona	Déclaration Immédiate – Onmiddellijke Aangifte (van Tewerkstelling)
DVZ	Dienst Vreemdelingenzaken
FOD WASO	Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
KB	koninklijk besluit
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
pv	proces-verbaal
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VSAWSE	Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie
WSE	(Departement) Werk en Sociale Economie

BIJLAGEN

BIJLAGE 1. GEGEVENS IN VERBAND MET DE REGULARISATIEDOSSIER**1. Verdeling vastgestelde nationaliteiten bij controles**

Nationaliteiten	N	%
Marokko	52	18,31
Nepal	33	11,62
Turkije	31	10,92
China	26	9,15
Egypte	20	7,04
Pakistan	14	4,93
India	13	4,58
Syrië (Arabische Republiek)	9	3,17
Afghanistan	7	2,46
Armenië	7	2,46
Iran	7	2,46
Joegoslavië	5	1,76
Russische Federatie	5	1,76
Brazilië	4	1,41
Congo	4	1,41
Tunesië	4	1,41
Algerije	3	1,06
Libanon	3	1,06
Mongolië	3	1,06
Oekraïne	3	1,06
Onbepaald	3	1,06
Bosnië en Herzegovina	2	0,70
Ethiopië	2	0,70
Filippijnen	2	0,70
Senegal	2	0,70
Albanië	1	0,35
Bangladesh	1	0,35
Eritrea	1	0,35
Gambia	1	0,35
Georgië	1	0,35
Irak	1	0,35
Israël	1	0,35
Jemen	1	0,35
Kameroen	1	0,35
Kosovo	1	0,35
Libië	1	0,35
Martinique	1	0,35
Nigeria	1	0,35
Rwanda	1	0,35
Servië en Montenegro	1	0,35
Soedan	1	0,35

Soedan	1	0,35
Sri Lanka	1	0,35
Taiwan	1	0,35
Turkmenistan	1	0,35
Aantal dossiers	284	100,00

2. Gecontroleerde sectoren

Sector	N	%
Horeca	114	40,14
Groot- en kleinhandel	71	25,00
Bouw	34	11,97
Vervaardiging van voeding	10	3,52
Land- en tuinbouw	9	3,17
Reiniging van gebouwen	8	2,82
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	6	2,11
Zakelijke dienstverlening	4	1,41
Maatschappelijke dienstverlening	4	1,41
Posterijen en koeriers	4	1,41
Overige persoonlijke dienstverlening	3	1,06
Goederenvervoer over de weg	3	1,06
Metaal	2	0,70
Interieurvormgeving	2	0,70
Gezondheidszorg	2	0,70
Sport, ontspanning en recreatie	2	0,70
Drukkerijen	2	0,70
Reparatie van computers en consumentenartikelen	2	0,70
Religieuze organisatie	1	0,35
Reclamewezen en marktonderzoek	1	0,35
Totaal	284	100,00

3. Gecontroleerde dossiers per provincie

Pv's (Pj's) per provincie

	N	%		N	%
Antwerpen	111	39,08	Antwerpen	29	43,29
Limburg	46	16,2	Limburg	9	13,43
Oost-Vlaanderen	36	12,68	Oost-Vlaanderen	9	13,43
Vlaams-Brabant	30	10,56	Vlaams-Brabant	8	11,94
West-Vlaanderen	61	21,48	West-Vlaanderen	12	17,91
Totaal	284	100	Totaal	67	100

BIJLAGE 2. GEGEVENS IN VERBAND MET DE ARBEIDSKAARTEN VOOR ROEMENEN EN BULGAREN

Tabel 1: Aantal B-kaarten voor Roemenen en Bulgaren per categorie en per nationaliteit 2007-2010

Categorie	2007			2008			2009			2010		
	Bulg	Roem	Totaal	Bulg	Roem	Totaal	Bulg	Roem	Totaal	Bulg	Roem	Totaal
Au-pair	1	2	3		2	2				2	3	5
Beroepsopleiding											2	2
Beroepsportbeoefenaar	1		1		1	1	2		2	2		2
Buiten categorie		1	1		1	1	1	1	2		2	2
Gasthoogleraar	2		2	1		1	1	2	3		1	1
Gezinshereniging art. 9, 16°	104	114	218	224	206	430	281	267	548	360	376	736
Gezinshereniging art. 9, 17°		1	1	4		4	4		4	2	1	3
Hooggeschoolde	15	37	52	19	38	57	13	33	46	16	36	52
hooggeschoolde detachering	2	4	6	1	2	3	1	1	2	2	3	5
Leidinggevende	1	6	7		3	3	4	3	7	4	5	9
leidinggevende detachering		2	2	1	4	5		1	1		2	2
Navorser	5	6	11	3	5	8	2	2	4	1	2	3
Nieuw EU-knelpuntberoep	1663	2526	4189	2582	4831	7413	3139	6338	9477	3152	8040	11192
Nieuwe EU-Lidstaat	26	68	94	46	107	153	46	85	131	90	141	231
Opleiding art. 9,19					8	8		2	2		3	3
Schouwspelartiest				1		1				1		1
Stagiair				1	1	2	1		1	3	3	6
stagiair detachering		8	8		7	7					2	2
TOTAAL	1820	2775	4595	2883	5216	8099	3495	6735	10230	3635	8622	12257

Er dient hierbij te worden opgemerkt dat het aantal afgeleverde arbeidskaarten en -vergunningen absoluut geen exact beeld geeft, noch van het totale aantal buitenlandse werknemers dat in Vlaanderen is tewerkgesteld, noch van het nieuwe aantal buitenlandse werknemers dat het afgelopen jaar naar Vlaanderen is gemigreerd. Niet alleen zijn vele buitenlandse onderdanen die hier werken vrijgesteld van de verplichting van het bezit van arbeidskaarten.

In het kader van ‘economische migratie’ en het vrij verkeer van diensten wordt er ook vaak gewerkt met zelfstandigen en via gedetacheerden in constructies van onderaanneming. Zelfstandigen uit de nieuwe EU lidstaten hebben evenmin een beroepskaart als zelfstandige nodig.

Daarnaast is het ook zo dat werknemers die wel onderworpen zijn aan de verplichting van arbeidskaarten soms meerdere arbeidskaarten bekomen hebben voor meerdere tewerkstellingen bij één of meerdere werkgevers. Typische voorbeelden hiervan zijn de tewerkstellingen in de fruitsector en de uitzendsector.

Tabel 2: Aantal uitgereikte arbeidskaarten aan Roemenen en Bulgaren, opgesplitst in eerste aanvraag en hernieuwingen

Nationaliteit	Categorie	2007			2008			2009			2010		
		Eerste aanvraag	Hernieuwing	Totaal	Eerste aanvraag	Hernieuwing	Totaal	Eerste aanvraag	Hernieuwing	Totaal	Eerste aanvraag	Hernieuwing	Totaal
Bulgaarse	Au-pair	1		1							2		2
	Beroepssportbeoefenaar	1		1				2		2		2	2
	Buiten categorie								1	1			
	Gasthoogleraar	1	1	2		1	1		1	1			
	Gezinshereniging art. 9, 16°	54	50	104	99	125	224	101	180	281	120	240	360
	Gezinshereniging art. 9, 17°				2	2	4		4	4	1	1	2
	Hooggeschoolde	6	9	15	12	7	19	1	12	13	6	10	16
	hooggeschoolde detachering	2		2	1		1	1	1	1	1	1	2
	Leidinggevende	1		1				1	3	4	1	3	4
	leidinggevende detachering				1		1						
	Navorser	5		5		3	3	1	1	2		1	1
	Nieuw EU knelpuntberoep	1327	336	1663	1454	1128	2582	1488	1651	3139	1332	1820	3152
	Nieuwe EU Lidstaat	9	17	26	9	37	46	3	43	46	9	81	90
Roemeense	Schouwspelartiest				1		1					1	1
	Stagiair					1	1	1		1	3		3
	TOTAAL	1407	413	1820	1579	1304	2883	1599	1896	3495	1475	2160	3635
	Au-pair	2		2	2		2				3		3
	Beroepsopleiding											1	2
	Beroepssportbeoefenaar				1		1				1		
	Buiten categorie	1		1	1		1		1	1		2	2
	Gasthoogleraar								2	2		1	1
	Gezinshereniging art. 9, 16°	61	53	114	141	65	206	133	134	267	193	183	376
	Gezinshereniging art. 9, 17°		1	1							1		1
	Hooggeschoolde	15	22	37	18	20	38	15	18	33	16	20	36
	hooggeschoolde detachering	2	2	4	2		2	1		1	3		3
	Leidinggevende	2	4	6		3	3	1	2	3	5		5
	leidinggevende detachering	1	1	2	1	3	4		1	1	1	1	2
	Navorser	4	2	6	1	4	5	2		2		2	2
	Nieuw EU knelpuntberoep	2050	476	2526	2611	2220	4831	3087	3251	6338	3658	4382	8040
	Nieuwe EU Lidstaat	28	40	68	28	79	107	11	74	85	24	117	141
	Opleiding art. 9, 19				6	2	8		2	2	3		3
	Stagiair				1		1				3		3
	stagiair detachering	8		8	7		7				1	1	2
	TOTAAL	2174	601	2775	2820	2396	5216	3250	3485	6735	3912	4710	8622

Tabel 3: Aantal uitgereikte arbeidskaarten aan Roemenen en Bulgaren per maand

Nationaliteit	Maand	2007	2008	2009	2010
Bulgaarse	1	88	176	155	179
	2	123	208	189	178
	3	96	201	251	270
	4	160	246	349	211
	5	202	389	339	365
	6	187	236	422	374
	7	168	205	304	377
	8	280	386	525	521
	9	145	318	322	538
	10	172	221	242	193
	11	107	139	151	232
	12	92	158	246	197
		1820	2883	3495	3635
Roemeense	1	57	232	327	384
	2	113	311	357	309
	3	121	353	543	929
	4	326	567	683	728
	5	256	421	624	618
	6	259	495	550	865
	7	320	513	878	1087
	8	506	731	986	806
	9	249	499	619	1310
	10	222	407	402	476
	11	179	318	317	704
	12	167	369	449	406
		2775	5216	6735	8622
		4595	8099	10230	12257

Tabel 4: Aantal B-kaarten aan Roemenen en Bulgaren per beroep binnen de knelpuntberoepen voor nieuwe EU-onderdanen 2010

Knelpuntberoepen 2010	
Knelpuntberoep	Aantal
algemene directie	3
Apothekersassistent	2
bakkers	47
bankwerkers	2
beenhouwer	616
behandelaar van voedingswaren	289
bekister, stellingbouwer, wegenwerker	278
boekhouders	6
bouwplaatsmachinisten	2
dakdekkers	64
drukkers	3
Elektriciens en elektromechanici	10
gespecialiseerde informatici	21
glaswerkers	3
ingenieurs	50
installateur sanitair en cv	21
Instellers bedieners van werktuigmachines	40
Isolateurs	6
Kraanmannen	2
land- en tuinbouw: andere	1050
land- en tuinbouw: seizoenarbeid	7346
lassers	153
matroos	40
metselaars en vloerders	190
monteerders	48
natuursteenbewerker	28
patroonmaker - stiksters	33
productieverantwoordelijke	13
stukadoors	86
technici	163
tekenaars	7
timmermannen en schrijnwerkers	92
verkoop- en marketingverantwoordelijken	9
verplegend en verzorgend personeel	101
vrachtwagenchauffeurs	367
wevers	1
TOTAAL	11192

Tabel 5: Aantal geweigerde kaarten van Roemenen en Bulgaren (2007-2010)

Categorie	2007		2008		2009		2010	
	Bulgaarse	Roemeense	Bulgaarse	Roemeense	Bulgaarse	Roemeense	Bulgaarse	Roemeense
Buiten categorie	4	3	7	21	15	18	6	22
Gezinshereniging art. 9, 16°	3	2	6	2	7	10	14	11
hooggeschoolde detachering								1
Matroos				1				
NIET EU knelpuntberoep					1	1		1
Nieuw EU knelpuntberoep	110	100	151	138	155	175	143	195
Nieuwe EU Lidstaat	19	25	24	29	17	10	21	24
Schouwspelartiest				1				
Stagiair				1				
stagiair detachering				1				
TOTAAL	136	130	188	194	195	214	184	254

De Dienst Arbeidsmigratie en Uitzendkantoren van het Vlaams Subsidieagentschap Werk en Sociale Economie (VSAWSE) is, conform de bepalingen van artikel 38quater, §3, van het KB van 9 juni 1999, verplicht om binnen de knelpuntberoepenregeling ten aanzien van werknemers uit de nieuwe EU lidstaten de arbeidskaart “binnen de vijf werkdagen” af te leveren wanneer aan de voorwaarden voor de toekenning ervan is voldaan. Het betreft hier geen opportuniteitsbeslissing zoals bij de regularisatiedossiers. Daar waar bij andere aanvragen er bij twijfel voorafgaandelijk bijkomende gegevens worden opgevraagd en onderzoeken gedaan moet de dienst hier aan de hand van de stukken in het dossier nagaan of de voorwaarden zijn voldaan, en indien dit het geval is, de vergunning af leveren. Het ‘beperkte’ aantal weigeringen dient dan ook te worden toegeschreven aan de moeilijkheid om een doorgedreven voorafgaandelijke controle uit te voeren bij afgifte van de arbeidskaart binnen de knelpuntberoepenregeling.

Tabel 6: Aantal ingetrokken arbeidskaarten voor Roemenen en Bulgaren (2007-2010)

Jaar	Bulgaarse	Roemeense	Totaal
2007	87	1	88
2008	13	1	14
2009	7	16	23
2010	87	4	91

Indien bij opvolgingscontroles er door Inspectie WSE een intrekking wordt voorgesteld zal de Dienst Arbeidsmigratie en Uitzendkantoren dit advies volgen. Maar ook al worden er bij vaststelling van inbreuken door de werkgever hierover door IWSE wel Pro Justitia's overgemaakt aan de bevoegde instanties, dan wordt niet altijd de intrekking van de arbeidskaart voorgesteld. Dit laatste is immers niet altijd opportuun omdat dit ook het einde van recht op arbeid voor de betrokkenen betekent (met de kans dat die zich zal beroepen op steun van OCMW). Inbreuken in hoofde van de werkgever, en bij veroordeling het betalen van de boetes, betekenen niet per se het einde van de job. Het hoger aantal ingetrokken arbeidskaarten 2007 en 2010 heeft te maken met de speciale inspectierondes die georganiseerd werden in 2006-2007 rond knelpuntberoepen en in 2009 rond de vleesverwerkende industrie in Gent en omgeving. De vele controles in deze sector verklaren ook het in verhouding hoger aantal gesanctioneerde Bulgaren.

Meer cijfers en duiding bij arbeidskaarten: zie jaarrapporten Dienst Arbeidsmigratie VSAWSE:

http://www.werk.be/wg/werknemers_buitenlandse_nationaliteit/statistiek-jaarrapporten.htm

**BIJLAGE 3. DE 65 DAGENREGELING IN HET KADER VAN DE SEIZOENS-
ARBEID IN LAND- EN TUINBOUW**

De zogenaamde 65 dagenregeling voor seizoen- en gelegenheidswerk (Paritair Comité 145) bestaat erin dat één werknemer op jaarbasis 65 arbeidsdagen (uitzondering: voor de witloofteelt 100 arbeidsdagen) bij één of meerdere werkgevers tewerkgesteld kan worden binnen een gunstige regeling op het gebied van fiscaliteit en sociale zekerheid.

Veel van deze werknemers komen in het voorjaar voor het plukken van zacht fruit (aardbeien), om dan in het najaar terug te keren voor de pluk van het hard fruit (appelen en peren).

In tegenstelling tot andere sectoren wordt bij seizoen- en gelegenheidswerk minder gebruik gemaakt van detachering en tewerkstelling op basis van zelfstandigheid. Hiervoor bestaat een logische en vrij eenvoudige verklaring.

Het is evident dat deze sector gebruik maakt van het stelsel van arbeidskaarten:

- Men kent een versoepelde regeling sinds 2003 op basis van afspraken binnen de context van het sectorconvenant voor de groene sectoren.
- Daarenboven kan het vrije dienstenverkeer onmogelijk een loonkostenbesparing of comparatief kostenvoordeel met zich meebrengen, gezien de zeer gunstige RSZ-regeling en dito fiscale stimuli die aan de sector binnen het kader van de 65 dagenregeling toegekend werden.

Tewerkstelling voor seizoen- en gelegenheidswerk is daarenboven gerelateerd aan de hoeveelheid fruit en groenten, en niet aan een economische en financiële crisis.

Het betreft meestal werknemers die terugkeren naar hun herkomstland na de tewerkstellingsperiode.

De andere gewesten hebben beroepen uit de tuinbouw (Paritair Comité 145) niet als knelpuntberoep gecatalogeerd, wat bij vergelijking van deze data binnen een nationale context voor een scheeftrekking zou zorgen.

In de tuinbouwsector treedt er mogelijk een substitutie-effect op van vaste tewerkstellingen naar tewerkstellingen binnen de context van de 65 dagenregeling (3 x de 65 dagenregeling in plaats van één vaste tewerkstelling). Dergelijk substitutie-effect is echter nu ook al mogelijk op basis van de knelpuntberoepenregeling.